

Lösningen på en svår trafikuppgift

Det är inte lätt att med kollektivtrafik försörja en glest bebyggd region, där det finns inslag av tätare befolkade områden, och där förtätning pågår i andra. Om det dessutom finns spårtrafik i ett

perifert stråk, men i övrigt en för dagen välfungerande busstrafik, blir uppgiften ännu svårare. Carl Silverhielm åtog sig uppgiften att lösa trafikfrågan för regionen Nacka-Värmdö.

Av Thomas Johansson

Bebyggelseplanering och trafikförsörjning hänger mycket nära samman. Att exempelvis arrangera god kollektivtrafik i glesbygd är en utmaning.

Också utspridd förortsbebyggelse med stort inslag av villor är svårt att effektivt kollektivtrafikförsörja, särskilt när vägnätet är hierarkiskt uppbyggt med matarleder, lokalgator och ännu mindre villagator av återvändstyp.

Sådana bostadsområden är anlagda för att utnyttja bil som främsta transportmedel. Många förortsområden i Sverige är byggda efter denna princip, vars förebild

får sökas i USA:s vidsträckt villaområden. Där har förstäder under decennier fått bre ut sig på stora områden, med gles bebyggelse, benämnt urban sprawl.

När gammal villabebyggelse förtätas och tidigare sommarstugeområden omvandlas till permanentboende gäller det att kollektivtrafiken följer med i utvecklingen och anpassas för att bli ett attraktivt alternativ till bilen.

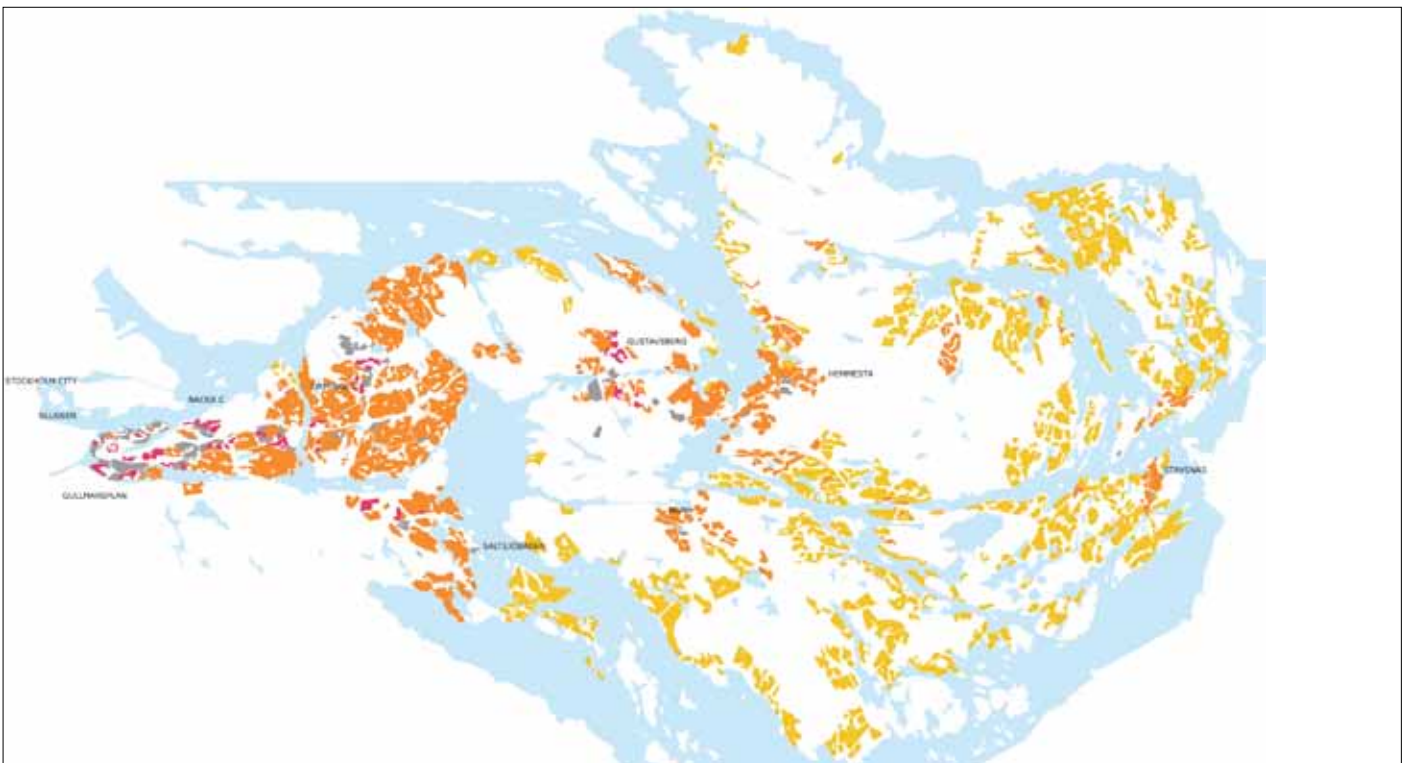
Öster om Stockholms innerstad finns ett stort område som kännetecknas av ovanstående utveckling: Nacka-Värmdö. Området är generellt glest bebyggt, men får allt fler områden med tät bebyggelse.

Villaområden och sommarstugeområden finns det gott om, de senare omvandlas successivt till permanentboende. Regionen har sedan ett par år kraftig befolknings- och trafiktillväxt.

Att låta bussar gå på snabba förbifarter utanför tätorter ger kort restid mellan vissa knutpunkter, men innebär också att viktiga bebyggelsekoncentrationer inte alls kan försörjas.

Hur skulle man kunna effektivisera kollektivtrafiken i en sådan region? Kan ny eller modifierad spårtrafik i bebyggelsenära lägen vara ett alternativ?

I sitt examensarbete inför civilingenjör-

Denna karta visar med röd färg områden med flerfamiljshus, orange anger villabebyggelse och gult sommarstugeområden. Det finns nästan inga bebyggelsestråk, vägarna går mitt på öarna och befolkningstäten minskar successivt mot periferin. Vart man än ska tar det 20 minuter från Slussen, tack vare motorvägen. Samtliga illustrationer är hämtade ur det refererade examensarbetet.